

O broche de ouro do verán

Despedimos tempada coas Festas de Santa Uxía, O Carme, O Nazareno e A Guadalupe

Parte informativo de obras

3/8

Os nosos concellos comparten detalles dos seus proxectos

Activismo en natureza

10/11

O voluntariado limpou de lixo ríos e praias da nosa contorna

Recordando a Borobó

14

Celebramos os 20 anos do pasamento de Raimundo García Domínguez

GUADALUPE

2023

SÁBADO
09

**VERBENA SINFÓNICA
ROCK IN RIAN**

DOMINGO
10

**PROCESIÓN MARÍTIMA
FOGOS DE ARTIFICIO**

XOVES
14

FEIRÓN MARIÑEIRO

VENRES
15

BENGALASE RIANXEIRA

Programa completo en festasdaguadalupe.gal

DO 8 AO 15 DE SETEMBRO

250 anos da chegada da Moreniña a Rianxo

Coidando do ciclismo

Ribeira dispón de estacións de reparación de bicis para catro puntos estratéxicos

O alcalde de Ribeira, Luís Pérez Barral, e o concelleiro de Turismo, Francisco Suárez-Puerta, presentaron en agosto unha nova iniciativa para o fomento da mobilidade limpa e saudábel: unha estación de reparación de bicicletas de uso libre e gratuíto para tódolos veciños e veciñas que conta con diferentes unidades operativas espalladas polo concello.

As estacións, subministradas e habilitadas pola empresa ribeirense Quintena, están dotadas das ferramentas necesarias para que calquera ciclista poida realizar pequenos traballos de arranxo ou mantemento das súas bicicletas, explicaron, engadindo que “o obxectivo destas infraestruturas, situadas en lugares de paso e enclaves estratéxicamente interesantes, é servir de apoio e reforzo para que os cidadáns se animen a utilizar este vehículo”.

Foto: Alba Cambeiro

Rexedor e concelleiro comentaron tamén que “contar con estacións de reparación no concello permite aos ciclistas resolver problemas menores nas súas bicicletas de forma autónoma, o que non só aforra tempo e diñeiro, senón que tamén aumenta a confianza da xente no uso da bicicleta como principal medio de transporte”.

A iniciativa inclúe a instalación de 4 estacións nas seguintes localizacións: no parque biosaudábel de Artes; na Oficina de Turismo de Ribeira; a carón do Chiringuito Quimera (en Coroso) a carón do carril-bici que atravesa a cidade dun extremo a outro; e na rúa norte (ao lado da cabina de teléfonos, en Palmeira).

“Queremos ofrecer un servizo complementario ás persoas que utilicen a bicicleta, promovendo o seu uso e o da rede de carrís-bici. Fomentar o uso da bicicleta significa contribuír á redución das emisións de gases contaminantes e da conxestión de vehículos, o que ten un impacto directo na calidade do aire e na loita contra o cambio climático”, salientou o concelleiro de Turismo.

Aprobado o cambio de sentido na rúa Doutor Torres, en Palmeira

O Concello de Ribeira aprobou, mediante a xunta de Goberno local, a modificación do sentido da circulación na rúa Doutor Torres de Palmeira aten-

dendo á demanda urxente dos veciños e veciñas. O cambio, segundo explicaron fontes do Consistorio reflectindo as peticións dos residentes, responde á problemática

do paso simultáneo de vehículos e á necesidade de regular a liña de estacionamento habitual nesa rúa; co propósito de asegurar o tránsito dos peóns e residentes.

“Tras reunirnos cos veciños, vimos que o exceso de circulación de vehículos en ambos sentidos aumentaba o risco de accidentes”, explicou o alcalde Luís Pérez. Debido ao carácter residencial da rúa, procedeuse a establecer o sentido único ascendente (dende o adro da igrexa de Palmeira até a rúa Río Azor) e a delimitar o estacionamento ao lado esquerdo da vía mediante as sinalizacións correspondentes.

Aberto o prazo de preinscrición para os obradoiros da terceira idade

O Concello de Ribeira, a través da Concellería de Servizos Sociais, abriu o prazo de preinscrición para os distintos obradoiros que forman parte do programa de dinamización social para maiores.

Durante este mes celebraranse varios obradoiros impartidos pola psicóloga Angeles Pazos na sala de conferencias do Centro cultural Lustres Rivas, os mércores de 11:00 a 12:30 horas nas seguintes datas:

- 6 de setembro: Como eludir unha conversa agresiva.
- 13 de setembro: Co-dependencia e autocoidado.
- 20 de setembro:

Obradoiro de psicomotricidade fina.
- 27 de setembro: Obradoiro de relaxación.
Ademais destas actividades durante o mes de outubro levaranse a cabo obradoiros en tódalas parroquias coas seguintes temáticas: enriquecemento educativo, lingua e cultura galega, artes

plásticas, ximnasia adaptada, competencias dixitais, taek-health e aula sociocultural para maiores.
As preinscricións poderanse realizar en Servizos Sociais, Atención Cidadá ou mediante a páxina web do Concello (ribeira.gal); cubrindo os formularios correspondentes.

Obxectivo: ampliar solo empresarial

O Concello da Pobra e SEA sentan as bases para incrementar a superficie da Tomada

O alcalde da Pobra do Caramiñal, José Carlos Vidal, reuniuse a finais de agosto coa xerente da Sociedade Estatal SEA (Solo Empresarial do Atlántico), Beatriz Sestayo, co obxectivo de analizar a necesidade de acadar máis solo industrial no concello. Na xuntanza, celebrada na sede de SEA en Santiago de Compostela, participou tamén o concelleiro de Urbanismo, Xosé Lois Piñeiro. Beatriz Sestayo reiterou o seu compromiso coa creación de solo ante “o esgotamento dos terreos dispoñíbeis no Polígono da Tomada e a demanda existente”, dixo, lembrando que “xa nos últimos anos expuxera a necesidade de impulsar nova superficie empresarial e industrial”, despois de que se cubriran os 106.350 metros cadrados achegados ás empresas na última ampliación da Tomada.

Na reunión confirmouse a vontade de ambas as administracións por traballar de forma conxunta para dar resposta

ás necesidades de solo da zona. O alcalde da Pobra e o edil de Urbanismo comprometéronse a valorar as distintas opcións que se expoñen para facer chegar as súas propostas de forma concreta a SEA. Sinalaron tamén que

o Goberno da Pobra ten como prioridade, neste mandato, o incremento de superficie industrial, poñendo o foco no crecemento da Tomada (e sen desbotar a opción a longo prazo de poñer o foco no Parque Empresarial

do Barbanza). “A nosa opción primeira é ampliar o polígono, xa que supón unha dispoñibilidade máis inmediata cá outra alternativa”, sinalou o rexedor, salientando a boa sintonía acadada coa sociedade SEA para acadar o dito obxectivo.

“O que propoñemos é unha ampliación cara ao sur, na mesma liña que a primeira ampliación que se fixo”, engadiu o concelleiro Xosé Lois Piñeiro, quen cifrou en 190.000 metros cadrados a superficie nova que se precisa. O edil tamén dixo que este proxecto levará implícita a solución da escaseza de estacionamento na Tomada. Fixo saber a maiores que está programado un anteprojecto para calibrar o custes que tería a dita ampliación. Tamén lembrou que este incremento do solo non implicará unha aproximación da contorna industrial a zonas residenciais.

Por certo que a última ampliación do polígono da Tomada, acometida por SEA, atraeu a diversas compañías vinculadas, en gran medida, ao sector pesqueiro, conserveiro e de conxelado de peixe.

A Pobra acondiciona catro instalacións deportivas

Catro instalacións deportivas municipais son obxecto nestes días de obras de acondicionamento por un importe que supera os 7.000 euros, no concello da Pobra. Segundo explicou o concelleiro dos Deportes, Eloy Sobrido, estas tarefas concéntranse en pistas exteriores, tanto do núcleo urbano coma do rural, co obxectivo de “que as persoas poidan desenvolver a súa práctica deportiva nunhas instalacións en óptimas condicións”. En concreto, estase a actuar nas pistas do Castelo (coa reparación do peche perimetral, o cambio das mallas electrosoldadas detrás das portarías e a dotación desta no portal de entrada e nas dúas varandas divisoras da cancha),

nas pistas do Campo da Angustia (coa reparación da mesma e a substitución da rede metálica que a rodea), nas pistas da rúa Doutor Lamas e Andrés (relevo dunha decena de mallas electrosoldadas e o cambio doutra de simple

tensión, así como de cableado que presente danos) e no Estadio da Alta (dotándoo dunha plataforma para a colchoneta de salto de altura, ademais de reforzar a estrutura existente). O conxunto destas intervencións é executada por Cerrajería Paz García S.L.

Recibida unha subvención para o programa de conciliación municipal

A Administración local da Pobra do Caramiñal resultou beneficiaria dunha subvención para a promoción da igualdade que outorga o Ministerio de Igualdade a través da Secretaría Xeral da Igualdade da Xunta de Galicia. A concelleira da Igualdade, Estefanía Ramos, explicou que os fondos ascenden aos 90.944'46 euros e que irán destinados a sufragar o programa municipal

A Pobra Corresponsable. Con este programa artéllanse os obradoiros destinados a favorecer a conciliación das familias en períodos vacacionais e días non lectivos. Nun plano máis concreto, cos ditos fondos financiaranse actividades como o campamento de verán Móvete deste 2023, ademais do Servizo de Madrugada e o monitorado que atende o comedor durante o curso escolar.

Boiro transformado

O Concello impulsará a Casa da Cultura da Cachada e contará cun museo da conserva

O delegado do Goberno, Pedro Blanco, visitou o pasado 23 de agosto o concello de Boiro. Na compañía do alcalde, José Ramón Romero, supervisou os proxectos que se están a levar a cabo no concello co apoio do Goberno central, que impulsou dende diversas fronteas a transformación do termo municipal e dos seus núcleos cunha achega que supera os 3,5 millóns de euros.

Despois de manter unha reunión no Concello, o delegado e o rexedor boirense desprazáronse ata a Casa da Cultura de Boiro, no parque da Cachada, que nos próximos meses vai ser obxecto de melloras que “permitirán ampliar a capacidade do salón de actos para poder acoller unha oferta cultural máis atractiva e tamén para facelo máis accesíbel”, sinalaron, ao tempo que engadiron que esta actuación será posíbel grazas aos 1,5 millóns de euros do Goberno para unha actuación que ascende a 2,6 millóns de euros, que completará o Concello de Boiro, e que servirán tamén para integrar este espazo na súa contorna e mellorar a súa eficiencia enerxética.

Xunto a esta actuación, o alcalde e o delegado repasaron outros investimentos do Executivo central na localidade, como os 237.642 euros en axudas ao comercio local para a dinamización do Centro Comercial Aberto de Boiro, no que se incluía a reforma do Mercado Municipal, a Festa do Comercio ou

servizos de dixitalización para comerciantes locais, entre outras medidas. Unha cantidade similar de 267.501 euros é a que suman as tres axudas que recibiu o concello para impulsar a eficiencia enerxética e que posibilitaron a mellora da iluminación en varios núcleos rurais do municipio, a renovación das instalacións de transformación de enerxía eléctrica das instalacións deportivas de Vista Alegre e a mellora da eficiencia enerxética da iluminación de distintos pavillóns.

Tamén destacaron a inclusión de Boiro no Plan de Sustentabilidade Turística Barbanza-Arousa Norte que, cun investimento de 1,5 millóns de euros, contempla a creación de roteiros personalizados e melloras en infraestruturas turísticas que, no caso de Boiro, concretárase na creación dun museo dedicado á conserva.

Pedro Blanco puxo en valor “o esforzo do Goberno por levar a banda larga a todos os concellos de Galicia, unha iniciativa que se materializa a través do Programa ÚNICO do Ministerio de Asuntos Económicos e que en Boiro permite dotar de conexión da Internet de alta velocidade a preto de 700 fogares e negocios que ata o de agora non gozaban deste servizo”.

Blanco engadiu que “os investimentos do Goberno no municipio, que se completan cos 15.500 euros do Pacto de Estado Contra a Violencia de Xénero que o concello recibe do Ministerio de Igualdade, superan os 3,5 millóns de euros”.

EDUCACIÓN PARA

Educación secundaria **PERSOAS ADULTAS**

1º a 4º curso

Presentación de solicitudes:

Do 6 de setembro ata o 27 de setembro no Rexistro Xeral do Concello de Boiro

Prazas limitadas!

Máis info:
Casa da Cultura R.M.L.
Tlf: 981848425
educación@boiro.gal

CONCELLO DE BOIRO

Verán de proxectos

O Concello de Rianxo impulsa a mellora da rede viaria e a dotación de saneamento e abastecemento nos núcleos de poboación

O Concello de Rianxo foi estes días un foco importante de actividade en materia de proxectos municipais para mellorar os servizos da cidadanía, as infraestruturas locais e a rede viaria, tanto da vila rianxeira como dos diferentes núcleos do termo. O mes de agosto, sen ir máis lonxe, rematou na vila co desenvolvemento dos traballos para acondicionar o firme na rúa Rosalía de Castro (traballos impulsados dende a Deputación). A maiores, o mes de setembro comezará coas tarefas de posta a punto da DP-7203 (no último treito desta que une coa AC-305), así como da DP-7202 entre A Atalaia e a igrexa parroquial de Asados.

O capítulo de obras non rematou no devandito. O Concello tamén informou en agosto da adxudicación dos traballos para dotar de rede de saneamento o lugar de Pousada, na parroquia de Araño. As tarefas serán executadas pola empresa Mecano Obras y Reformas S.L. e contan cun orzamento de 204.235,27€. O proxecto prevé conectar á rede xeral do

Concello no Carballal, previo cruzamento da estrada autonómica AC305, un total de 25 vivendas do núcleo en caída sen empregar ningún pozo de bombeo. Fontes do Consistorio engadiron que “unha actuación previa nesta estrada antes da construción das beirarrúas do Araño favorece este cruzamento”. Tras acometer as obras, o proxecto recolle a reposición

en asfalto quente de todo o pavimento por onde discorre a obra.

A maiores, o Concello tamén comunicou a licitación do proxecto para pavimentar a pista a Meiquiz e Rial (Leiro). O orzamento base de licitación ascende a 40.743,38€ e o prazo de execución é de un mes. O Concello engade que as obras contemplan “fundamentalmente a pavimentación

con aglomerado en quente” e “as tarefas complementarias necesarias, como a limpeza de cunetas”.

Outro punto de actividade é o lugar de Quintáns, en Isorna, onde arrincaron en agosto as obras para a dotación de redes de saneamento e abastecemento. O proxecto foille adxudicado á empresa Mecano Obras y Reformas S.L. por un importe de 177.915,61€. Fontes do Consistorio informaron de que “ao remate da actuación, o núcleo de Quintáns contará con 1.063 metros de rede de saneamento e 1.066 metros de rede de abastecemento de agua para consumo”. As obras a executar constarán basicamente dunha escavación en gabiá cun ancho e profundidade variábel segundo as distintas canalización a dispoñer. Despois de realizar esta operación será preciso encher as gabias con material específico ou con formigón en masa para, por último, realizar un pavimentado das vías afectadas polos traballos.

Ademais, tamén foi aprobada a licitación da mellora e mantemento do firme entre O Burato e Fachán (Tarañoña, Rianxo). O orzamento base de licitación ascende a 45.379,42€ e o prazo de execución é de un mes. A actuación inclúe o perfilado e limpeza de cunetas, así como a limpeza da superficie existente para o seu posterior pavimentado con aglomerado asfáltico.

En outubro activarase un centro terapéutico para persoas maiores

Rianxo contará a partir de outubro cun centro terapéutico para a atención de persoas maiores con deterioro cognitivo ou con demencias neurodegenerativas, como alzhéimer. O obxectivo deste novo servizo, impulsado grazas á colaboración entre o Concello de Rianxo e a Asociación AGADEAR, é adiar o avance da enfermidade, traballar a memoria, a orientación, a linguaxe e o cálculo, así como

mellorar a calidade de vida e as relacións interpersoais. As activi-

dades realizaranse no baixo do Centro Social Liceo.

A veciñanza pode recibir por WhatsApp a axenda local actualizada

A Concello de Rianxo compartiu con veciños e visitantes un novo servizo que lles vai facilitar ao máximo o acceso á axenda cultural, social e festiva do termo municipal. En

concreto, habilitouse unha listaxe de difusión en WhatsApp para achegar ao dispositivos da cidadanía información detallada e actualizada das actividades e dos eventos que se celebran no concello.

O único requisito é que mandemos unha mensaxe coa palabra “ALTA” ao número 698 168 676. Cada martes recibiremos a axenda coas citas previstas para os vindeiros días no concello rianxeiro.

Canle de difusión de actividades e eventos.

Envía "ALTA" ao 698 168 676 e recibirás toda a información no teu teléfono.

Un concello para camiñar

Porto do Son dá novos pasos para acadar unha senda litoral continua dun extremo a outro do municipio

O Concello de Porto do Son vai seguir impulsando a recuperación ambiental na costa o con novas intervencións que potencien a relación sustentábel do medio costeiro coa veciñanza, ao tempo que se lle dá un novo pulo ao potencial turístico local. Segundo informou o alcalde Luis Oujo este mesmo mes de agosto, na axenda do Concello está a mellora da senda litoral que cruza o ter-

mo municipal, de case unha trintena de quilómetros. Porase o foco nos "puntos críticos". Por exemplo no treito comprendido entre a praia do Pozo e Agueira e noutros tramos da zona de Caamaño e Baroña. O vindeiro investimento, con fondos europeos, será entre a praia de Fonferrón e a pasarela da Arnela.

Neste punto farase unha pasarela por debaixo do peitoril, xa que as beirarrúas son estreitas, hai moita afluencia de xente

e aquelas non achegan o punto de seguridade que se desexa. "Queremos ser capaces de chegar unha senda segura e accesíbel que permita á xente comezar a percorrer o noso concello nun extremo, en Miñortos, e rematar noutro, en Espiñeirido, e sen que nos vexamos obrigados a deixar esa ruta", comentou o rexedor en declaracións a Canal Barbanza, engadindo que ao abeiro deste proxecto reivindicaríanse tamén os camiños tradicionais.

O alumnado de Tahume VIII visita o porto de Aguiño e entrega material para canastras

Nesta recta final de agosto as persoas participantes no Certificado de Confección e Montaxe de Artes e Aparellos do Obradoiro de Emprego Tahume VIII, programa de emprego co-impulsado polos Concellos de Porto do Son e Ribeira, implicouse en varias actividades que complementaron a súa formación. Entre estas actividades incluíuse por exemplo unha visita á nave de redes no porto de Aguiño (Ribeira), onde o alumnado puido observar o gran traballo das redeiras para os barcos do cerco e aprender da súa longa experiencia na elaboración, preparación e reparación dos aparellos, elementos vitais para o desenvolvemento da actividade dos nosos buques pesqueiros.

Ademais, as e os participantes do Certificado fixeron entrega ao Concello de Porto do Son do conxunto de redes creadas artesanalmente para as canastras de baloncesto municipais. Foron recollidas oficialmente polo concelleiro

de Deportes, Carlos Lorenzo.

As dúas especialidades activas da oitava edición do Obradoiro de Emprego Tahume (aparellos de pesca, por unha banda, e cociña, pola outra) comezaron a súa andaina o pasado 3 de outubro, sendo a súa finalidade favorecer a inserción laboral das persoas desempregadas dos dous municipios (Ribeira e Porto do Son) a través

de formación especializada, avanzada e dunha índole marcadamente práctica, poñendo o foco na mocidade local. Un total de vinte alumnos e alumnas participan nesta convocatoria, unha edición dual con dúas especialidades distintas: por unha banda operacións básicas de cociña e pastelería e, pola outra, confección e montaxe de artes e aparellos.

Os Coidados Porta a Porta chegan ao Son en setembro

A Xunta vén de poñer en marcha o programa de Coidados Porta a Porta para ofrecer consultas de audioloxía, podoloxía e estimulación da memoria de xeito gratuito á poboación maior de 55 anos. As veciñas e os veciños de Porto do Son contarán con este servizo do 13 ao 15 de setembro na fachada marítima sonense. Os servizos que se prestarán son: estimulación a memoria cognitiva e funcional (promoción de

hábitos de vida saudábeis e de envellecemento activo), podoloxía (corte e limpeza de unllas, eliminación de durezas) e audioloxía (exploración do oído, prevención da perda auditiva). Para gozar destes servizos deben concertar cita previa a través dos teléfonos 622 748 283 – 623 546 992. Tamén a través da conta de correo coidadosportaa-porta.politicasocial@xunta.gal e da Área de Servizos Sociais de Porto do Son (981 867 414).

Licitadas as obras de mellora da potabilizadora de Noia

A Conselleira de Infraestruturas e Mobilidade, Ethel Vázquez, e o Delegado Territorial da Xunta na Coruña, Gonzalo Trenor, visitaron Noia para anunciar o investimento de 1,3M € destinados a mellorar o sistema de abastecemento de auga no concello. Vázquez e Trenor, acompañados do alcalde Santiago Freire, explicaron que “con esta actuación procederase á instalación dun pretratamento completo, de dúas bombas somerxíbeis, á automatización do proceso, á execución dunha nova liña

de lodos, á instalación dun bombeo de recirculación para a desinfección e á reforma do circuíto hidráulico e da instalación eléctrica.

Nas vindeiras semanas comezarán, ademais, as obras de reforma da depuradora, sumando un investimento total de 3,6M € que a Xunta de Galicia destina para a mellora da xestión de auga en Noia.

Luz verde á rede de saneamento de Lousame e á nova depuradora

No pleno extraordinario de Lousame do 23 de agosto aprobouse con carácter definitivo o proxecto construtivo de mellora da rede de saneamento e da nova depuradora de Lousame, cun orzamento base de 951.992,23 euros. Segundo fixo saber a rexedora, Teresa Villaverde, esta actuación dará servizo aos núcleos de Devesa, A

Silva, Berrimes, As Quintás e A Costa, así como a instalacións como a piscina e o Polideportivo Municipal, e especialmente ao colexio Cernadas de Castro “onde temos todos os días a catrocentos nenos e nenas comendo”, puntualizou a alcaldesa, quen confirmou que despois procederase á conexión entre os distintos núcleos.

Nesta sesión ple-

naria extraordinaria tamén foi acordada a aceptación dos terreos cedidos polas Comunidades de Montes e de Veciños en Man Común de Bargo e Burzós así como a súa posta a disposición da Xunta de Galicia para a execución das infraestruturas de soporte ás redes de comunicación móbil precisas para mellorar a cobertura no municipio.

O retablo barroco de Nosa Señora do Socorro (Laíño) recuperou a súa policromía

O retablo barroco de Nosa Señora do Socorro da Igrexa de San Xiao de Laíño, en Dodro, recuperou por completo a súa policromía. A restauración centrouse en atallar os danos estruturais que provocaron perdas volumétricas, fendas, oxidación de elementos metálicos e danos na policromía. Por iso, traballouse nas imaxes do retablo, tratáronse os elementos metálicos, consolidouse a madeira

debilitada, revisáronse ancoraxes e actuouse de xeito especial sobre a madeira de castiñeiro recuperando o dourado e policromía do ben.

A directora xeral de Patrimonio Cultural, M^a del Carmen Martínez, o arcebispo de Santiago, Francisco Xosé Prieto, e máis o alcalde, Xavier Castro, visitaron a igrexa de Laíño para comprobar os resultados da restauración. Esta foi financiada e impulsada pola Comunidade de

Montes Veciñais en Man Común Balouta e Fontecova, co apoio da Xunta. Segundo explicaron, o retablo, incluído no Catálogo do Patrimonio Cultural de Galicia, foi froito dun minucioso traballo que lle devolveu “por completo a súa policromía” e, ademais, solucionáronse distintos danos estruturais que padecía producidos por distintas condicións ambientais.

Os traballos contaron cun orzamento total de 45.000 euros.

A intervención, feita por Restauracións Garrido, fai posíbel admirar o pan de ouro brunido en todo o seu esplendor coa figura do san Xián no centro.

A EMBTO de Outes inicia curso cun mes de portas abertas

A Escola de Música e Baile Tradicional do Concello de Outes comezará o curso cun mes de portas abertas, co obxectivo de mostrar as instalacións, os estudos e o labor do profesorado ante a veciñanza. Segundo lembraron Anxo Núñez, tenente alcalde de Outes e concelleiro de Cultura, Suso Vaamonde, mestre de música tradicional, e María Mayo, mestra de baile tradicional, a EMBTO imparte clases de instrumentos

tradicionais: gaita, requinta, ocarina, zanfona, acordeón, frautín, e todo tipo de percusión tradicional: tambor, bombo, pandeireta, pandeiro, pandeira, lata, cunchas, charasco.

Os venres 1, 8 e 22 de

setembro a EMBTO terá as súas portas abertas de 17 a 23 no colexio de Cruceiro de Roo. En baile tradicional os adultos terán horario os venres de 18 a 19, os maiores os sábados de 15:30 a 16:15 e os nenos tamén os sábados de 16:15 a 17:00.

Tamén indicaron que ao longo deste curso o Concello abrirá tamén un proceso participativo para que os participantes da EMBTO acheguen as súas propostas para ter un nome de agrupación “máis reco-

ñecíbel que o acrónimo actual”.

As actuacións pendentes da EMBTO están programadas para as 20:30 o venres 29 en Valadares, na véspera das festas de San Miguel, e o venres 15 no Freixo.

A EMBTO tamén conta cun fondo de instrumentos de propiedade municipal que se prestan aos usuarios que así o soliciten. Deste xeito, todas aquelas persoas que se estean iniciando no mundo da música non teñen necesidade de mercar un instrumento precipitadamente, indicaron na presentación do novo curso.

Unha campaña chamada *Móvome*

Galicia acadará en 2023 os 6 millóns de desprazamentos de balde en transporte público por parte dos menores de 21 anos

Favorecer o emprego do transporte público entre as novas xeracións da nosa comunidade (e tamén entre as outras franxas e idade) e poñer o foco nas súas moitas vantaxes, entre as que se atopan algunhas xa coñecidas (comodidade, seguridade, dispoñibilidade, coidado polo medio ambiente) e outras que pasan a un primeiro plano ante factores como a escalada de prezos do combustible: a vantaxe do aforro. Estes son algúns dos obxectivos da campaña Móvome, impulsada pola Consellería de Infraestruturas e Mobilidade para, nun plano máis específico, “contribuír a consolidar un modelo de mobilidade máis sustentable, accesible e económico para o conxunto da cidadanía”.

A través desta campaña preténdese fomentar o uso do transporte público, especialmente entre os máis novos, e acadar o obxectivo de que a finais de ano as mozas e os mozos menores de 21 anos teñan realizado 6 millóns de viaxes gratis no transporte público autonómico, 1 millón máis que en 2022. Así o fixo saber na

presentación da iniciativa a conselleira de Infraestruturas e Mobilidade, Ethel Vázquez, quen, acompañada do director xeral de Mobilidade, Ignacio Maestro, salientou que a campaña “presenta cunha imaxe fresca e moderna do transporte público como un camiño de presente e futuro”.

Aposta firme

A conselleira explicou que a aposta polo transporte público do Goberno galego é “unha aposta firme”, e que así o evidencian os 100 millóns de euros que a Xunta destina cada ano a este ámbito, que se traducen en 300.000 euros investidos cada día.

Ao abeiro deste impulso polo transporte público, a Consellería de Infraestruturas e Mobilidade renovou preto de 3.500 liñas de transporte interurbano, levando o autobús onde antes non chegaba e implantando novas modalidades, como o transporte compartido e baixo demanda.

A día de hoxe son 150.000 os mozos e as mozas que viaxan gratis en transporte público por Galicia, cunha media mensual de aforro neste ano

2023 de case medio millón de euros.

Seguindo esta liña de traballo, o Goberno galego tamén renovou as infraestruturas, poñendo en servizo, as novas estacións intermodais nas cidades e facilitando a intermodalidade nas vilas.

A todo o devandito súmanse os incentivos económicos directos que a Xunta aplica a través das tarxetas de Transporte Público de Galicia, así como as bonificacións en marcha desde hai máis dun ano que chegan ao 50%, segundo explicou a Consellería, engadindo que grazas a todas estas medidas, no 1º semestre do ano, o transporte público de titularidade da Xunta rexistrou 18 millóns de viaxes, un 17% máis que no mesmo período de 2022. Co avance do verán este incremento continuou en progresión, acadando un 30% máis de viaxeiros en xullo que no mesmo mes de 2022.

Tres motivos principais

Para a Xunta, fomentar o transporte público é unha estratexia clave por tres motivos principais: o contexto climático, xa que cómpre reducir os

►► Case 150.000 mozos teñen a tarxeta Xente Nova e viaxan xa gratis en transporte público por Galicia, aforrando en total case medio millón de euros ao mes

niveis de contaminación; a dispersión da poboación, que require dunha oferta de servizos que garanta a mobilidade; e o encarecemento dos combustibles. Seguindo este fío, a campaña Móvome quere contribuír a seguir incentivando o uso do transporte público como alternativa de mobilidade máis segura, limpa e accesible; trasladando o traballo feito para a súa renovación en Galicia, así como a mellora das infraestruturas; e divulgando os beneficios concretos que ofrece o sistema xestionado pola Xunta.

LIMPEZA DE PRAIAS E RÍOS

Zafarranchos de limpeza

A nosa comarca foi este verán unha fronte activa de erradicación de lixos nas praias e nos ríos

Retirada de cabichas e plásticos na praia do río Sieira (Noia Limpa)

O colectivo Noia Limpa organizou na última finde agosto unha nova saída de limpeza de praias. Desta volta as e os integrantes da plataforma concentraron os seus esforzos nunha das contornas costeiras con máis afluencia de visitantes: o areal de Río Sieira (Porto do Son). A saída estaba especialmente dirixida á mocidade da comarca que participa en actividades na natureza e contou, segundo sinalan dende o colectivo, “cunha boa participación, logrando reunir a máis dunha ducia de rapaces novos”.

Gracias a esta saída de limpeza retiráronse do areal do municipio sonense máis de 10 quilos de lixo, entre os que destacaban especialmente diferentes restos de plásticos e microplásticos, cabichas de tabaco e pellets de plástico.

Amais da saída, organizouse tamén un obradoiro de reciclaxe de parafina de táboas de surf, no que tamén participaron as persoas que asisten ás clases de surf, ademais da mocidade que tomou parte da saída de limpeza. Noia Limpa contou coa colaboración da Escola de Surf As Furnas.

Media tonelada de lixo retirados dos fondos de Sálvora

Persoal do Parque Nacional Illas Atlánticas e integrantes da compañía Hydronauta retiraron estes días media tonelada de lixo dos fondos da illa de Sálvora. Boa parte do material que se sacou son artes de pesca abandonadas. A actividade está financiada polo Parque Nacional con cargo aos fondos Next Generation. A saída formou parte da campaña en marcha para o mantemento destes espazos protexidos, como é o caso da illa de Sálvora.

Limpeza entre a Torre e o porto de Taragoña

O 17 de agosto celebrouse en Rianxo unha xornada de limpeza e concienciación ambiental a través da cal retiráronse refugallo do espazo costeiro situado entre a praia da Torre e o porto de Taragoña, grazas á iniciativa do Obradoiro de Emprego Dual Pazo de Rianxiño, que se está a desenvolver dende o Concello.

As 18 persoas participantes organizáronse para a recollida dos residuos nos diferentes espazos de areal, rochas e senda durante a xornada cun total de 2.660m de liña costeira recorridos e que se dilatou ata as

14:00h co resultado de máis dunha tonelada de residuos extraídos.

Destacaron os residuos procedentes de acuicultura tales como cordas, redes, nasas, bandexas de cultivo, flotadores e demais útiles variados utilizados nesta actividade económica propia das vilas do litoral da ría de Arousa.

Outra parte importante do volume de residuos procedeu de envases de bebidas e comida abandonados polos visitantes do espazo, así como obxectos voluminosos e variados procedentes de vertidos incontrolados puntuais.

Dúas toneladas de invasoras e 100 kg de lixo no río Tins

A organización do primeiro Campamento de Voluntariado Ambiental do río Tins, en Outes, fixo balance desta experiencia de acción divulgativa e participativa desenvolvida a finais de xullo no curso fluvial que atravesa a vila

da Serra. Segundo indicaron, malia comezar con mal tempo, chegouse á destacada cifra das 27 persoas participantes, voluntarias e voluntarios de todas as idades (desde os 4 ata os 60 anos). A iniciativa formou parte do proxecto

Renatur_Outes, liderado polo Concello de Outes e conta coa participación de investigadores das tres universidades públicas galegas, a Fundación Montescola e o CEER.

Durante tres xornadas o grupo traballou arreo na eliminación de herba da fortuna (*Tradescantia fluminensis*), especie invasora que impide a presenza das especies propias dos hábitats de ribeira. Retiráronse aproximadamente dúas toneladas de planta nunha superficie de 400 m² na parte posterior do antigo cine da Serra. Amais, realizouse o descascado doutras especies de árbores invasoras presentes no río como a acacia negra (*Acacia melanoxylon*), a mimosa (*Acacia dealbata*) e a falsa acacia (*Robinia pseudoacacia*) e recolléronse 100 kg de lixo da zona de ribeira, fundamentalmente plásticos.

O voluntariado retira 3 toneladas e media da invasora *Carpobrotus edulis* en Corrubedo

A contorna do faro de Corrubedo acolleu o xoves 31 de agosto unha xeira de traballo de voluntariado ambiental co propósito de controlar e eliminar da especie exótica invasora *Carpobrotus edulis* en áreas localizadas. A iniciativa enmárcase dentro da campaña *Traballando pola mellora do patrimonio natural* xestionada polo Grupo Naturalista Hábitat en colaboración co Concello de Ribeira e a Fundación Abanca.

"Na contorna do faro de Corrubedo, o *Carpobrotus* está a estenderse de xeito exponencial dende fai anos, comprometendo a biodiversidade e restrinxindo o espazo ocupado por es-

pecies autóctonas", explicou a concelleira de Medioambiente Antía Alberte.

Durante a xornada, na que participaron 120 estudantes e docentes da Universidade Intercontinental da Empresa (UIE), retiraron 3 toneladas e media desta especie incluída no Catálogo Español de Especies Exóticas Invasoras. Os restos vexetais foron xestionados por un xestor autorizado.

Todas as actividades teñen como obxectivo xeral a "implicación e traballo activo a prol da natureza a través do voluntariado ambiental, visitando en cada xornada espazos diferentes e centrando esforzos en tarefas concretas", engadiu a edil.

A Pobra sumouse á loita contra a basuraleza na Corna

A Pobra acolleu a comezos do verán unha nova xornada de coidado medioambiental. A xeira colectiva de traballo traducíuse na retirada dun total de 205'83 quilogramos de lixo da praia da Corna ao abeiro da campaña estatal *Únete a 1 m² contra a basuraleza!* Unha decena de persoas decidiu sumarse a esta limpeza que contou coa colaboración da Protección Civil. Entre os residuos presentes no areal atopábanse fragmentos grandes de madeira, un bidón voluminoso, numerosos restos de plástico, botellas, latas e algún chisqueiro, entre outros.

Limpeza de contedores no Son (e novo chamamento ao civismo)

O Concello de Porto do Son realizou en agosto un labor intensivo de recollida de refugallo depositados de xeito incorrecto a carón dos diferentes puntos de recollida de lixo do municipio, labor co que, máis alá do estritamente ambiental (os depósitos ilegais son altamente contaminantes, producen cheiros e, ademais, afean a contorna na que se perpetran), o Goberno local quixo facer un novo esforzo sensibilizador de cara á cidadanía e erradicar estas prácticas.

Para ilustrar o traballo desenvolvido e ver as consecuencias dos depósitos ilegais, o Concello publicou nas redes

sociais unha reportaxe fotográfica de máis de medio cento de imaxes na que se mostra polo miúdo o "antes" e o

"despois" das tarefas de limpeza realizadas nas parroquias. En palabras do Goberno sonense, "unha imaxe vale máis ca mil palabras".

E engade: "Para coindar da nosa terriña pre-

cisamos da colaboración de toda a veciñanza, por iso solicitamos unha vez máis a vosa axuda para rematar coas condutas incívicas de quen deixa tirados os seus residuos onde non corresponde".

O Concello aproveitou o traballo realizado para lembrar que a poboación dispón de distintos servizos gratuítos para a recollida de residuos ou ben para depositalos onde si corresponde.

- Punto limpo (luns a sábado de 10.00 a 14 horas, 667464860).
- Punto limpo móbil (até o 8 de setembro en Nebra e circulando todo o ano polas parroquias).
- Recollida de avanos (enseres). Polo xeral o primeiro e o terceiro martes do mes.
- Recollida de residuos a domicilio (polo xeral o primeiro martes do mes).

ENTREVISTA

José Carlos Vidal Suárez ► Alcalde da Pobra do Caramiñal

“O meu horario de traballo vaino marcar a xente do concello”

As pasadas eleccións deixáronnos algunhas facianas novas á fronte dos Consistorios da nosa comarca. Entre elas, a de José Carlos Vidal Suárez, de

Nós Pobra, novo alcalde do concello pobrense. José Carlos fálanos nesta entrevista dos seus obxectivos e dos seus principais retos.

a dotación de beirarrúas na zona da Ribeiriña-Conchido.

Algunha vez pensou en ser alcalde?

- A resposta tería que ser un rotundo non, porque a verdade é que nunca se me pasou pola cabeza esa posibilidade, pero o desenvolvemento dos acontecementos e o meu compromiso cara a veciñanza remataron por facelo así.

- En liñas xerais como afronta vostede este mandato? Que pode agardar a cidadanía a curto, medio e longo prazo deste novo equipo?

- Hai dúas palabras que definen perfectamente como afronto este mandato: ilusión e responsabilidade. A cidadanía da Pobra do Caramiñal pode estar segura que vou a poñer todo o meu empeño en intentar resolver os seus problemas e non se me ocorre mellor forma de facelo que comezar por escoitala. Por iso as portas do Concello estarán sempre abertas a calquera hora. Teño claro que o meu horario de traballo márcao a xente da Pobra. E esa ilusión á que fago referencia tamén a emana o resto do equipo. Temos moi claro cales son as demandas da sociedade e, dende o primeiro momento, estamos traballando por dar resposta ás mesmas.

- Hai unha serie de cuestións básicas e específicas que preocupan e moito á veciñanza da nosa comarca e dos nosos concellos. Por exemplo a sanidade, o futuro do sector do mar e o medio ambiente. Que ten proxectado nestes ámbitos o seu equipo de Goberno?

- En sanidade somos conscientes das dificultades de infraestrutura que presenta o actual Centro de Saúde e buscaremos unha solución valorando as distintas alternativas: ben sexa coa construción dun novo edificio nun lugar céntrico e accesible ou, dentro das competencias municipais, executando máis obras de mellora no actual inmoble para que estea en óptimas condicións e que conte co persoal necesario. No sector do mar, continuaremos colaborando coa confraría no que sexa preciso. E, no medio ambiente, seguiremos na liña destes últimos anos, nos que penso que se fixo un moi bo traballo:

accións para aforro enerxético, compostaxe, formación e divulgación...

- Outra cuestión é a necesidade de converter as nosas vilas e núcleos de poboación en espazos máis habitables, con máis zonas verdes e máis seguridade, e tamén máis medidas que garantan a convivencia entre ocio nocturno e descanso dos veciños. Que teñen preparado neste eido?

- Consideramos, en primeiro lugar, que é necesaria a modificación do Plan Xeral de Ordenación Municipal para conseguir a humanización das vías e dar prioridade peonil en

determinadas rúas do centro da nosa vila. Neste senso, a intención é elaborar diferentes ordenanzas para conseguir unha mellor convivencia. E tamén conxugando os intereses da hostalaría e residentes de contornas de ocio para que, especialmente no verán, o proveito para uns non supoña o detrimento dos outros. No que respecta á seguridade, é un tema sen dúbida prioritario, pero os concellos temos moi limitada a nosa capacidade de acción. A pesar disto, faremos todo o que estea na nosa man para acadar uns mellores índices de seguridade. Precisamente, convocamos unha Xunta Local de Seguridade para o 8 de setembro que contará coa asistencia da subdelegada de Goberno na Coruña.

- Respecto do transporte e as medidas para facilitar a mobilidade dentro do concello e co resto da xeografía galega, que iniciativas teñen proxectadas? Loitarán pola ansiada conexión ferroviaria? Comprometense co transporte limpo e sustentable?

- Traer a rede ferroviaria á nosa comarca parece que é un proxecto que quedou un tanto relegado nos últimos tempos, pero para este goberno é importante para mellorar as conexións. Este compromiso tamén se exemplifica na promoción dun transporte limpo e sustentable, polo que, agardamos que neste mandato a implantación do carril-bici en determinadas zonas. Pero tamén queremos facilitar o desprazamento da xente a pé e en condicións de seguridade, polo que levaremos adiante proxectos como

- En materia de industrias e emprendemento, cal é a folla de ruta?

- A dotación de solo industrial xoga un papel fundamental neste ámbito e xa estamos traballando nisto. A ampliación do existente parece a solución máis inmediata, pero tampouco desbotamos a opción a longo prazo do Parque Empresarial do Barbanza. Temos que definir a forma de facelo. Neste senso, xa nos reunimos a finais do mes de agosto con Suelo Empresarial del Atlántico. E, no que respecta a negocios que comezan a emerxer, seguiremos potenciando o coworking do Lagar.

- Unha das apostas decididas do seu equipo é a recuperación do patrimonio. Cal será o papel desa área?

- Teño que confesar que o patrimonio é un dos aspectos que máis me interesan a nivel particular. A súa recuperación é unha forma de preservar a identidade dun pobo. Hai xa unha folla de ruta. O máis inminente pode ser facer efectiva a compra da Casa da Cadea e queremos retomar a adquisición do castro da Croa. As naves do barrio dos Cataláns, aínda que algunhas persoas as definan como unha "ruína", forman parte da nosa historia, do pasado da salgadura na localidade, precedente das actuais conserveiras. Por iso, avogamos pola súa conservación e así se fará, pois estou totalmente convencido que, co tempo, se converterán nun símbolo da nosa vila. En canto ao Museo Valle-Inclán, é unha institución que vai máis alá da nosa comarca e aspiramos a convertelo nun referente mundial sobre a figura e obra do noso escritor máis insigne.

Traballos en terra... e a carón do mar

Os operarios do Concello de Ribeira rozaron máis de 25 quilómetros de camiños e parcelas municipais no último mes

O Concello de Ribeira acometeu no último mes tarefas de roza en máis de 25 quilómetros de camiños e estradas no termo municipal. Actualmente hai 12 operarios traballando que, dende xullo, intensificaron as tarefas de roza nas parroquias de Aguiño, Carreira, Oleiros, Corrubedo, Artes, Castiñeiras, Palmeira e Ribeira.

“Estamos a despregar recursos para manter as marxes das estradas libres de vexetación e co fin de garantir unha mellor visibilidade así como para evitar danos na infraestrutura”, afirmou Tania Redondo, concelleira de Medio Rural e Servizos Municipais, engadindo que “tamén era

urxente acometer labores de limpeza en outros espazos públicos, como o parque de San Roque”.

Pola súa parte, o alcalde Luís Pérez explicou que as tarefas de roza son esenciais para a prevención de incendios así como para “evitar a acumulación de sedimentos que poidan obstruír o fluxo da auga. Por iso estamos a limpar as gabias e cunetas antes de que comece a tempada de chuvias”.

Tamén recordou que “dende o Concello tamén estamos a incidir para que se realicen tarefas de limpeza nas estradas que pertencen á Deputación, co obxectivo de evitar problemas de visibilidade para os condutores que circulan por estas vías.”

Máis de 4.500 kg de residuos recollidos no Parque Natural de Corrubedo

Os participantes do voluntariado ambiental organizado polo Concello de Ribeira, a través da Concellería de Cultura, Mocidade, Medio Ambiente e Benestar Animal, recolleron máis de 4500 kg de residuos de plástico durante a duración do programa en agosto. Amais, limpáronse uns 12 metros cúbicos de restos de tala.

A actividade, deseñada para 15 mozos e mozas de 18 a 30 anos, tivo como obxectivo “asegurar a

protección, recuperación, fomento e difusión dos valores ambientais e do patrimonio natural do complexo dunar de Corrubedo e as lagoas de Carregal e Vixán”. Os traballos realizados consistiron en tarefas de mantemento do espazo natural como a reconstrución e consolidación de sendeiros, eliminación de especies invasoras, vixilancia de incendios, retirada de plásticos e microplásticos; e labores de información e sensibilización do visitante.

“A recollida de residuos nas praias é unha actividade crucial para preservar a beleza natural dos nosos contornos costeiros e garantir a saúde dos ecosistemas mariños.” explicou a concelleira de Cultura, Mocidade, Medio Ambiente e Benestar Animal, Antía Albarte, engadindo que “seguiremos organizando este tipo de actividades para espertar o interese e o sentido crítico cara o medio ambiente”.

O Goberno local reclama un médico a tempo completo para Corrubedo

Membros do equipo de Goberno do Concello de Ribeira desprázanse ate Corrubedo todos os xoves para apoiar aos veciños na manifestación que celebran semanalmente ás 11.30 horas. Demandan unha reunión urxente con Sanidade para acadar unha solución.

“Corrubedo necesita un médico a tempo completo tódolos días do ano. A solución que intentan trasladarnos dende a Consellería de Sanidade, de simplemente ter médico a tempo completo os dous meses

de verán non é válida” afirma o alcalde de Ribeira, Luís Pérez Barral.

“O 27 de xullo solicitamos unha reunión urxente coa Consellería de Sanidade, aínda non obtivemos resposta”, explicou o concelleiro de Sanidade Juan Luis Furones, engadindo que “é preciso incrementar os medios materiais e o persoal para poder garantir unha atención médica de calidade a toda a poboación de Ribeira. Esta política de contratación mínima non se pode aceptar”, afirmou.

Un vello amigo chamado Raimundo García Domínguez

Antonio González Millán, director do Museo Valle-Inclán, lembra a Borobó dúas décadas despois do seu pasamento

Raimundo García Domínguez "Borobo" e Carlos García Bayón na inauguración das salas especializadas do Museo Valle-Inclán

Raimundo García Domínguez, "Borobó", é un dos persoeiros imprescindibles do xornalismo deste país. Lembrar a súa figura e a súa bagaxe profesional para os que tivemos o privilexio de coñecelo e de compartir con el tempos en circunstancias poliédricas resulta empresa difícil de resumir nunha crónica motivada pola efeméride deste XX aniversario do seu pasamento un 28 de agosto de 2003. Pasar ao alén meramente físico o da súa persoa entrañable, conselleira, con tanto que lembrar. En axuda da memoria deixaríanos a súa extensa produción de prensa, as súas opinións versadas en cultura erudita definidoras dese xénero divulgativo, ameno, reflexivo, que el denominaba anacos, as súas entrevistas, os seus libros e recompilacións, os ecos dos seus parladoiros extraordinarios. Por iso terei que limitar o recurso ás lembranzas e ao ton persoal centrándome en enunciar algúns aspectos probablemente pouco coñecidos no Barbanza por tantos repentinos ilustres contemporáneos, pero que convén non deixar caer no esquecemento entre tebras ou

» Vivimos xuntos momentos na boa vila de Pontevedra, durante a nosa común asistencia ás sesións da Fundación Valle-Inclán, con epílogo nas deliciosas conversas posteriores

complicidades de ditados politicamente, culturalmente, correctos.

Vivimos xuntos momentos na boa vila de Pontevedra, durante a nosa común asistencia ás sesións da Fundación Valle-Inclán, con epílogo nas deliciosas conversas posteriores só entre os afíns á universalidade dun escritor sometido a esa sinistra tea de araña pesebrista tecida por mentes incapaces de mirar alén dos marcos da propia leira. Razón pola que décadas despois non estará de máis citar unha das súas publicacións, *Anacos valleinclinianos*, edición ao

coidado de Xoán Guitián presentada en Compostela en xaneiro de 2005. Igualmente nesta outra vila con nome de cantiga medieval, como lle merecía O Caramiñal a Otero Pedrayo, co gallo de eventos históricos tan notables para Galicia e para toda España cultas dos que tiven a responsabilidade de ser parte activa: a inauguración do monumento que A Pobra dedica a Ramón del Valle-Inclán, magnífica escultura do bronzista Gonzalo Sánchez Mendizabal, en setembro de 2002, así como o acto de apertura das primeiras salas especializadas do Museo Valle-Inclán, a institución valleincliniana decana do país que tanto prestixia ás Terras do Barbanza no mundo, en outubro de 2002. Borobó, compartindo as nosas posicións amplas do *valleinclanismo* e o noso marco de pretendida irmandade, respecto e cooperación entre todas as vilas *valleinclinianas* sen exclusións, asistiría aquí por méritos propios, a carón de familiares do artista como Xaquín del Valle-Inclán, fillo e man dereita de don Carlos del Valle-Inclán Blanco e dona Mercedes Alsina Gómez-Ulla, de amizades barbanzás como García Bayón, Plácido Betanzos

ou Xoán Fernández, ao lado da presidencia da Asociación de Casas Museo e Fundacións de Escritores de España e Portugal, ACAMFE, e dos titulares e representantes do conxunto das administracións de Galicia. Velaí as fotografías que ilustran o comentario.

Ocasiós houbo para momentos máis recollidos que os concorridos actos públicos. En especial, polo seu significado, merece ser coñecida a nosa visita ao maltratado pazo da Mercé, en Posmarcos, o verdadeiro *locus amoenus* de don Ramón en Galicia segundo declara nas súas cartas íntimas, refuxio amable para un período familiar gozoso e literariamente glorioso, pois que aquí crearía obras valoradas pola crítica internacional como claves para a narrativa e o teatro do século XX. Sendo consecuente coa absoluta vergoña que esas ruínas maldicentes son para o país que as consinte, e guiado pola súa militancia progresista, pronto publicaría no xornal A Nosa Terra varias crónicas contundentes, onde non sen elegancia puxo negro sobre branco sen medias tintas, artigos como: *O Camiño de Don Ramón e Os pazos no ar, e na terra, de Valle-Inclán*, en agosto de 1999. Lamentablemente, a súa voz non espertou ás consciencias nin animou aos sucesivos repúblicos no seu deber de facer cumprir a lei. Corenta anos despois da queima, era maio de 1983, o pazo da Mercé segue a ser cinzas como en tempos de Inquisición.

A derradeira cita na que coincidimos foi no retiro familiar de Trevonzos (Boiro) para organizar unha conferencia súa na Pobra, agasallado coa merenda preparada pola súa compañeira, Carlota Paz, entre lembranzas e reflexións. Comentaríame como, sendo el director do vespertino *La Noche* e a partir de 1960 de *El Correo Gallego*, xurdira a idea de dotar un premio de xornalismo para homenaxear ao pobrense Victoriano García Martí, finado en 1966. Pero os tempos non eran propicios á liberdade de prensa. Eles dous foron dúas personalidades que, en exercicio dun periodismo comprometido, saíron en defensa da obra popular de Rosalía de Castro e proclamaron a indiscutida galegitude racial de Valle-Inclán, como antes deles fixera Alfonso D.R. Castelao, uníaos o estilo dos bos e xenerosos e o europeísmo como inqueda. Alí recibín de mans súas o *corpus boroborum* das edicións de Ánxelo Novo, asinadas por Raimundo Lozano, J. Sierra, Xoán Porreás, Tina ou La Piñeta, todos eles pseudónimos ou heterónimos daquel vello amigo Raimundo García Domínguez, «Borobó».

Galicia acolle este verán 46 campos de voluntariado

Forman parte da Campaña de Verán da Xunta, que achega máis de 11.200 prazas en campamentos, minicampamentos, campos de voluntariado e outras actividades

Chegou a tempada estival e con ela unha nova Campaña de Verán da Xunta de Galicia, unha proposta que ofrece á xuventude un amplo abano de alternativas para que disfruten do tempo libre e que resulta un importante recurso de conciliación para as familias. Durante os meses de xullo, agosto e setembro e baixo o lema *O verán que sempre vas lembrar* ofértanse máis de 11.200 prazas en campamentos, minicampamentos e campos de voluntariado, entre outras actividades. Esta cifra supón a maior oferta da historia da programación estival do Goberno galego e consolida a Galicia como a comunidade que máis prazas ofrece de todo o Estado.

Dentro das múltiples posibilidades para pasalo ben durante as vacacións que propón a Campaña de Verán, unha das que esperta maior interese son os campos de voluntariado, que a Xunta organiza en colaboración cos concellos. Neste verán están programados 46 campos, entre os que destacan o das illas Cíes, con cinco quendas e que é o máis antigo dos que se realizan na nosa comunidade. No seu conxunto, a oferta de prazas deste verán supera as 700 para xente nova entre os 18 e os 30 anos de idade.

Este verán, o Executivo autonómico volve a aumentar o número de campos de voluntariado con catro novos en Santa Comba (A Coruña), Pantón (Lugo), Viana do Bolo (Ourense) e outro compartido entre os concellos de Vilar de Santos e Allariz, ambos na provincia ourensá. Ademais, recupérase un específico para mozos galegos que residen no exterior en Castro de Rei (Lugo).

En canto á distribución por provincias: A Coruña acolle 13, 11 teñen lugar en concellos ourensáns, 14 celébranse na provincia de Pontevedra e outros 8 na de Lugo.

A conservación do medio ambiente, a posta en valor do patrimonio histórico, a cultura, a etnografía, o audiovisual, a arqueoloxía, a dina-

Campo de voluntariado no Castro de San Lourenzo. Pobra do Brollón

mización turística ou o ámbito social son algunhas das modalidades destes campos, abertos á participación de mozos procedentes doutras rexións de España e tamén de países estranxeiros. Os participantes colaboran desinteresadamente en diferentes traballos e actividades que redundan na mellora das contornas nas que se desenvolven os campos. Ademais, estas iniciativas están encamiñadas a favorecer e fomentar a convivencia, a tolerancia e a solidariedade entre a xuventude.

Os campos de voluntariado xa celebrados este mes de xullo rexistraron unha elevada participación e practicamente todos eles cubriron as prazas ofertadas. A convocatoria para os campos estará aberta ata tres días antes do inicio de cada un deles e deberase facer en liña a través da páxina web xuventude.xunta.es, na que tamén se pode consultar toda a programación da Campaña de Verán.

A oferta complétase cos que teñen lugar noutras comunidades e no estranxeiro. Por exemplo en Castela-A Mancha, Castela León, Extremadura, A Ríoxa e a Comunidade Valenciana ou Portugal, Francia, Alemaña, Islandia e Estonia.

Toda a información sobre a Campaña de Verán da Xunta pódese consultar na páxina web de Xuventude: xuventude.xunta.es.

Daniel Isaías López Torres ► participante no campo de voluntariado de Viana do Bolo

“O meu propósito é facer cada ano un campo de voluntariado e se é en Galicia mellor”

Daniel ten 20 anos, naceu en Venezuela e actualmente vive en Madrid. Do 4 ao 15 de xullo estivo en Galicia participando na primeira edición do campo de voluntariado de Viana do Bolo (Ourense), unha das novidades da Campaña de Verán da Xunta. Un campo de temática teatral no que Daniel convivió con outros mozos de Galicia, do resto de España e do estranxeiro.

- Foi a túa primeira participación nun campo de voluntariado?

- Si, esta foi a miña primeira

vez. Intento aproveitar as miñas vacacións para vir, sempre que podo, a Galicia porque os meus avós eran de aquí. Informeime sobre os campos de voluntariado que hai en Galicia a través da páxina de xuventude da Comunidade de Madrid, comprobei que había un montón de posibilidades e anoteime para o de Viana do Bolo.

- En que consistiron as actividades no campo?

- Fixemos varias representacións na praza da vila contando as lendas e mitos de Viana do Bolo. Encargá-

monos de todo o proceso: de elaborar o guión, facer os traxes, do atrezzo. O teatro foi a actividade principal, pero tamén fixemos excursións, rutas, visitas...

- Como valoras a experiencia?

- A verdade é que ía sen expectativas, pero ao final sorprendeume moi gratamente. O meu propósito

agora é realizar cada ano algún campo de voluntariado e, se pode ser en Galicia, mellor. As actividades dos campos que se ofertan aquí creo que se axustan moi ben ao que queremos os mozos e ademais supoñen unha oportunidade moi boa para coñecer xente, novos lugares e disfrutar da natureza e dos espazos naturais que ten Galicia.

PREVENCIÓN DE INCENDIOS

Máis recursos para facermos fronte aos incendios

O vixente plan galego de prevención e defensa contra os lumes forestais (Pladiga 2023) incorpora importantes novidades en materia de persoal, medios e melloras tecnolóxicas

O Goberno galego vén de aprobar o Pladiga, o Plan de Prevención e Defensa contra os Incendios Forestais de Galicia 2023, un documento (vixente até que se aprobe unha nova actualización o vindeiro ano) que ten como principal obxectivo reducir ao máximo posible, tendo en consideración os recursos dispoñibles, as consecuencias ecolóxicas, económicas e sociais producidas polos lumes nos nosos bosques e montes.

O Pladiga 2023 foi aprobado polo Consello da Xunta unha vez oído o Consello Forestal, que avaliou este documento na súa xuntanza do pasado 25 de abril.

O plan 2023 mantén os catro ámbitos diferentes de planificación: prevención; detección, disuasión, investigación e medidas correctoras; extinción e formación; pero incorporando unha serie de novidades. Entre elas, cabe destacar a creación dunha unidade de directores de extinción especializada en grandes incendios forestais, tres novas brigadas públicas helitransportadas, a ampliación da rede de vídeo-vixilancia forestal, a incorporación de novas melloras tecnolóxicas, a actualización das parroquias de alta actividade incendiaria e o reforzo do plan de formación.

Equipo especializado e novas brigadas helitransportadas públicas

No marco do Pladiga 2023 créase unha unidade de directores de extinción que, en lumes con elevado potencial de converterse en gran incendio forestal, poderán ser mobilizados polo Centro de Coordinación Central de Incendios, coa intención de facilitar e favorecer o correcto desenvolvemento do dispositivo. Estará formada por persoal de diferentes categorías (técnicos, axentes, bombeiros forestais, emisoristas...), que terán dependencia funcional directa da Dirección Xeral de

Entre as novidades destaca a creación dunha unidade especializada en grandes incendios forestais, que estará apoiada por tres novas brigadas públicas helitransportadas operativas todo o ano

Defensa do Monte. Partirase dun equipo mínimo de dous integrantes no que cando menos un deles teña facultades para erixirse en director de extinción á súa chegada ao lume. As características do incendio e a súa potencialidade serán as que determinen a composición da unidade, non habendo límite de persoal e categoría a incorporar en función das necesidades e dispoñibilidade.

Este ano créanse tres novas brigadas públicas helitransportadas nas bases do Barco de Valdeorras, no Xurés (Muíños) e en Queimadelos (Mondariz), con medio cento de efectivos para cubrir as diferentes quendas, e que se sumarán ás xa existentes nas bases de Marroxo (Monforte), Campiño (Pontevedra) e Vilamaior (Verín). Ditas brigadas helitransportadas serán un apoio fundamental para o desenvolvemento da unidade, coa garantía de

dispoñer de medios durante todo o ano e con persoal que integrará parte do equipo, a maiores da versatilidade que ofrece dispoñer do medio aéreo como ferramenta para determinadas accións.

Doutra banda, como maior reforzo dos medios materiais inclúese neste exercicio a compra de 15 motobombas e doutros 12 batracios, que consisten nun tractor con cisterna, trituradora multifunción e polidozer. Ademais, ao longo deste ano poderanse adquirir outros tres vehículos motobombas e outros dous batracios.

Vixilancia e melloras tecnolóxicas

Unha das grandes novidades do plan 2023 ten que ver coa vixilancia fixa. Dentro desta rede increméntanse en cinco as cámaras dispoñibles, en dúas novas localizacións, co que se acada a cifra de 153 unidades en 76 localizacións. Estas cámaras contan cunha tecnoloxía de última xeración, especialmente deseñada para exteriores e vixilancia forestal, con zoom remoto, movemento horizontal e vertical, rotación nos 360º automática e baixo demanda, visión panorámica e altas capacidades de gravación.

No eido tecnolóxico, introdúcense melloras e novas aplicacións para facilitarlle o traballo ao dispositivo de loita contra incendios. Así, adquiriranse novos terminais de altas prestacións e amplas capacidades de procesamento, coa finalidade de distribuír a última versión de XeoCode Lite (ferramenta de información e incorporación dos datos relativos ao punto de inicio e avance de lume, con fotografías xeorreferenciadas, perímetro e outros datos de interese) entre todos os técnicos forestais, axentes ambientais e persoal do servizo de prevención e extinción de incendios.

Tamén se despregará unha nova aplicación web que facilitará a xestión, supervisión e control dos lotes de maquinaria pesada e doutra maquinaria pesada contratada. Amais, actualízanse os equipos dos portáfonos e mobilófonos Tetra, incorporando canais de intercomunicación con outros dispositivos que usan este sistema (061, policía, 112, bombeiros urbanos nas emisoras de técnicos forestais e axentes ambientais, de cara a unha mellor coordinación durante os incendios.

Parroquias de alta actividade incendiaria e medios

En relación coas parroquias de alta actividade incendiaria, o Pladiga 2023 eleva o número de parroquias a 40, fronte ás 35 do ano pasado. Así, do total de parroquias, 26 repiten respecto á anterior campaña, 14 entran no listado e 10 saen del.

Concretamente, as novas parroquias que entran son as de Ribasieira (Porto do Son), Quins (Melón), Padrenda (Padrenda), Casaio (Carballada de Valdeorras), A Xironda (Cualedro), Chaguazoso (A Mezquita), Oímbra e A Granxa (Oímbra), Grixoa (Viana do Bolo), Vilamaior da Boullosa (Baltar), Prado de Limia (Muíños), Mourentán (Arbo), San Salvador de Budiño (O Porriño) e Saiar (Caldas de Reis). Mentres, saen do listado a do Pindo (Carnota), Ourense (Ourense), Paradelá (Manzaneda), San Millao (Cualedro), A Esculqueira (A Mezquita), A Fraga (Lobeira), San Paio de Araúxo e Río Caldo (Lobios), Guillamil (Rairiz de Veiga) e Rebordechau (Vilar de Barrio).

En canto aos medios humanos e materiais mobilizados, estes mantéñense, en liñas xerais, en valores semellantes aos das últimas campañas. Así, o operativo estará integrado en total por máis de 7.000 persoas, contabilizando tanto os profesionais propios da Xunta como os adscritos a outras administracións. En relación co parque de maquinaria, mantense o despregue de preto de 380 vehículos motobomba e mobilizaranse unha trintena de

30 medios aéreos, achegados tanto pola Xunta como polo Estado, unha cantidade semellante á das últimas tempadas de alto risco.

Plans de formación e de prevención

Segue vixente o Plan de formación aprobado no 2021 para o período 2021-2024. O orzamento previsto para financiar o Plan de formación dirixido ao servizo neste ano 2023 é de 700.000 euros, fronte aos 400.000 euros do ano 2022. Dito plan consta de catro programas, dous deles dirixidos ao servizo, o terceiro deseñado para o

persoal dos concellos que participa na extinción e o cuarto para a sociedade do rural.

Así, no apartado da formación para o servizo, prevese para o ano 2023 impartir 33 cursos en 602 edicións, con 13.444 prazas, que supoñen un total de 443.373 horas de formación nas modalidades presencial, telemática ou mixta (case o cuádruplo das 115.000 horas do anterior Pladiga).

No apartado para os traballadores adscritos ás Administracións locais que participan nos operativos de extinción, continuarase coas formacións eminentemente prácticas xa imparti-

das nos anos 2021 e 2022, onde se impartiron 75 xornadas de sete horas de formación cada ano.

Por último, contéplase continuar formando e concienciando á poboación das áreas rurais, para que aprendan a autoprotexerse implicándose na prevención. Está previsto impartir para este ano 2023, como mínimo 40 charlas dirixidas á poboación das parroquias de alta actividade incendiaria.

Así mesmo, con respecto ao plan preventivo, a Xunta destina este ano case 38,8 millóns de euros, é dicir, máis dun 17 % de aumento de orzamento con respecto ao ano anterior.

Toda a actualidade
da comarca nas
túas mans

obarbanza.gal

Visita a nosa web

O Barbanza
Diario dixital

Síguenos en:

obarbanza

@obarbanzagal

@o_barbanza

608 240 160

Adeus verán

As asociacións empresariais do Barbanza dixeron “ata logo” á tempada con grandes en concorridas celebracións

En Boiro

A Asociación Boirense de Empresarios (ABE) celebrou ao grande a súa Festa de Final do Verán, organizada en colaboración co Concello, que incluíu actuacións musicais, actividades para a rapazada e descontos dos establecementos locais (que ofreceron centos de produtos a prezos de liquidación durante toda a fin de semana -a última de agosto- e repartiron gratuitamente aos seus clientes 2.000 bolsas de algodón). En palabras da patronal, a celebración foi “un éxito total”.

A axenda comezou coa iniciativa Stocks Fóra na que os negocios asociados á ABE ofreceron miles de produtos a prezos de liquidación durante toda a fin de semana ademais as compras ían acompañadas do

agasallo dunha bolsa de algodón (repartíronse 2000) e de sorteos de premios. “O sinal de que o nivel de vendas foi moi alto”, informou a asociación no seu balance, “veu polo dato de rexistro de tickets de compra na aplicación da web da ABE xa que en so 48 horas (venres 25 e sábado 26) rexistráronse nada mais e nada menos que 541 compras que compa-

radas, por exemplo, coas mesmas 48 horas da fin de semana anterior a do 18 e 19 de agosto na que foron 185 supuxeron un aumento do 292%, é dicir, multiplicáronse por 3”.

En relación as actividades paralelas da Festa de Final de Verán, a paronal destacou “a multitude de nenas e nenos que acudiron a divertirse nos inchábeis, no toro mecánico e na

festa da espuma que se celebraron durante a fin de e tamén tiveron moito seguimento ás animacións que programou o Concello de Boiro polas rúas da localidade”.

Tamén tivo unha importante repercusión a fin de festa que se celebrou no parque da Cachada, que incluíu actuacións, degustacións e o concerto do grupo +dMANÁ.

En Rianxo

O sábado 26 de agosto Rianxo despediu a tempada estival coa animada festa Ata Logo Verán, organizada pola Asociación Rianxeira de Empresarios (ARE). Presidiu o evento un ambiente festivo e familiar, congregando a veciños e visitantes nunha celebración que, segundo fixo saber a ARE, “combinou diversión, entretemento e boas vibracións”. Entre as actividades destacadas espertaron especial interese entre os asistentes o inchábeis e os obradoiros. Aderezouse a celebración con flocos de millo e doces de algodón de azucre.

Un dos momentos máis agardados foi a presenza dos integrantes da familia de Os Bolechas, os coñecidos personaxes creados por Pepe Carreiro, que deron vida á festa cunha ruada chea de cor e diversión.

En Ribeira

A Asociación de Empresarios de Ribeira fixo balance dos froitos acadados coa segunda edición do seu salón Gastromar, a feira de produtos pesqueiros e marisqueiros locais organizada a última fin de de agosto na praza de España da cidade con gran afluencia de público e entidades. “Foi un rotundo éxito de participación”, sinalou a entidade, que, no capítulo de agradecementos destacou o “apoio brindado por todas as persoas, foráneas ou residentes que coa súa

presenza fixeron realidade a aposta da patronal por potenciar os produtos do mar que a nosa frota captura, mediante a súa posta en valor cunhas preparacións

que foron presentadas na feira que acabamos de celebrar”. E engadiu a asociación: “Agradecemos aos asistentes e ás autoridades que coa súa presenza non só deron

realce ao evento, senón que ademais manifestaron a súa firme intención de dar cobertura e apoio institucional para que esta feira Gastromar sexa referencia en

Galicia, e unha xanela a España e ao mundo das excelencias dos nosos produtos”.

Máis concretamente, a patronal celebrou a presenza do conselleiro de Pesca, Alfonso Villares Bermúdez, o director xeral de Pesca, Antonio Basanta, o presidente de Portos de Galicia, José Antonio Alvarez Vidal, e o alcalde de Ribeira, Luís Pérez Barral. A patronal tamén fixo mención especial ao apoio brindado pola ex-conselleira do Mar, Rosa Quintana, “*alma mater* do nacemento e desenvolvemento desta festa”.

Igualmente, a asociación puxo en valor o apoio achegado dende empresas como Chicolino, Tío Pepe, a polbeira Pallón, e dende todas as firmas “que participaron no desenvolvemento da nosa festa”. A patronal tamén enxalzou a calidade “inmellorábel” do lirio e a sardiña achegados pola Cooperativa do Mar de Ribeira, “a calidade suprema” do mexillón de OPMEGA, as navallas e ameixas e nécoras das confrarías de Aguiño e Ribeira, e “a non menos importante posta en escena dos viños cos que nos regou o padal A Caseira”.

Lingua viva

Política Lingüística destina uns 50.000 euros á promoción do galego nos nosos concellos

A Secretaría Xeral de Política Lingüística destina 350.000 euros á promoción da lingua galega en 68 concellos e agrupacións locais. Faino a través dunha convocatoria de subvencións para fomentar a prestación dun servizo lingüístico e promover a planificación e o desenvolvemento de programas de dinamización da lingua galega este 2023. Inclúense as seguintes contías para o mantemento dos servizos lingüísticos nos seguintes concellos da nosa comarca: Ribeira (10.711,65 euros), Outes (8.848,23 euros), Boiro (10.711,65 €), Muros (5.568,90 €), A Pobra do Caramiñal (6.732,35 €) e Rois-Dodro (8.646,27 €). Estaríamos a falar de arredor de 50.000 euros para a contorna do Barbanza.

Con este apoio, as entidades beneficiarias prestarán á poboación servizos lingüísticos baixo algunha das tres modalidades obxecto de subvención: a creación dunha unidade técnica de traballo, o mantemento das xa existentes ou a implantación de programas de dinamización lingüística.

►► As entidades beneficiarias prestarán á poboación servizos lingüísticos baixo algunha das tres modalidades obxecto de subvención: a creación dunha unidade técnica de traballo, o mantemento das xa existentes ou a implantación de programas de dinamización lingüística

A resolución co listado das entidades locais beneficiarias e as contías correspondentes a cada unha, así como a orde da convocatoria das subvencións con toda a información necesaria, pode consultarse no Portal da Lingua Galega (lingua.gal).

A convocatoria enmárcase nas accións de promoción do galego desde o ámbito local que desenvolve a Secretaría Xeral de Política Lingüística (dependente da Consellería de Cultura, Educación, FP e Universidades), entre as que destacan a Rede de Dinamización Lingüística, que integra máis de 200 entidades, e os programas e as iniciativas asociadas a ela.

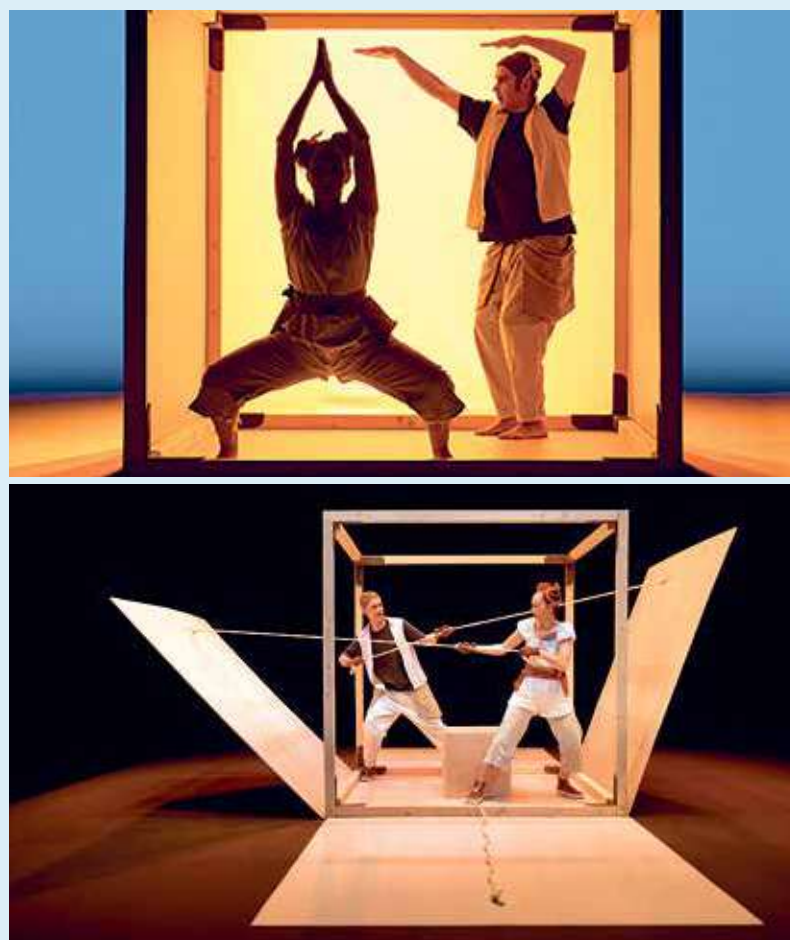
O espectáculo *Cubo* (Elefante Elegante) chega a Noia en setembro (o día 23)

Cubo, o espectáculo teatral da compañía Elefante Elegante, é este verán un dos grandes protagonistas da programación estival do FalaRedes, o programa de dinamización lingüística da Secretaría Xeral de Política Lingüística que dirixe Valentín García. Trátase, en palabras de García, "dunha peza que está pensada para animar os rapaces e rapazas a saír a explorar o mundo que os rodea e facelo en galego". Amais, sinalou que estamos ante

"un espectáculo teatral de fantasía, humor e poesía dirixido a público infantil e familiar que evoca a amizade, as separacións, a necesidade de coñecemento e a aventura de medrar desde a igualdade, rompendo os arquetipos de xénero".

Cubo forma parte da axenda cultural de oito concellos da Rede de Dinamización Lingüística.

A compañía, logo das paradas de Santiago, Cangas, Betanzos, Burela, Lalín e Ferrol, chega a Noia (no Teatro Coliseo

Noela ás 18.30 horas) o día 23 de setembro, para logo dar o chimpó a O Carballiño (Auditorio Manuel María) o día 24. As datas e as horas exactas poden consultarse na Axenda de Cultura de Galicia e no Portal da Lingua Galega (lingua.gal).

En total, o FalaRedes programou para este verán que remata 55 pases de actividades tales como espectáculos, monicreques e mesmo unha exposición para distribuír entre distintos concellos e agrupacións membros da Rede de Dinamización Lingüística. Os obxectivos deste programa, que xa vai pola súa duodécima edición, son "ampliar a oferta de ocio no noso idioma, reforzar a oferta de actividades en galego dos concellos adscritos, promover o uso e valoración positiva do galego e apoiar os artistas que desenvolven o seu traballo nel".

E en setembro... a traca final

Catro días de festa na Pobra para despedir o verán (O Nazareno)

Barbanza reserva para o mes de setembro moitas das súas máis célebres festas. Por exemplo a do Nazareno na Pobra do Carriño, festa de Interese Turístico Galego, que este ano esténdese dende o día 15 de setembro até o luns 18, organizada pola Comisión de Festas do Nazareno co apoio do Concello. O programa da edición 2023 vén ateigado de actividades relixiosas e lúdicas, diversas e para todas as idades.

A axenda comeza o venres 15 con música tradicional galega (ás 12, ás 13 e ás 20h), da man da Banda de Música Municipal de Redondela e o Grupo de Gaitas Xiada, co pregón no Consistorio (ás 21.15h) e cunha verbena nocturna a cargo de Disco Chocolate con DJ Tito Maverick.

A axenda prosegue o sábado 16 cunha verbena amenizada pola orquestra Verano Azul (ás 23h) e a festa Hoi Pobra (ás 17.30 na Covecha). Nesta mesma xornada celebrarase tamén (ás 21.30h) a X edición do Encontro de Música e Baile Tradicional, organizado por Xiada e patrocinado polo Concello e a Comisión de Festas. Actuarán durante todo o día a Banda de Música Cultural de Salceda de Caselas (75 compoñentes) e a Banda de Gaitas de San Xoán de Paramos (45 compoñentes), ademais do Grupo de Gaitas Xiada e O Son do Pote.

O domingo 17 seguiremos tendo música tradicional galega, da man da Banda de Música Ateneo Musical da Pobra, a Banda de Gaitas Buxaina de Taragoña, o

Orquestra Verano Azul

Grupo de Gaitas Xiada e O Son do Pote, o Grupo de Danzas Virgen del Carrascal (Cespadosa de Tormes, Salamanca).

O domingo celebrarase tamén, ás 10.30 horas, a solemne e tradicional Procesión Votiva das Mortallas. A verbena virá da man das orquestras Ritmo Joven e Galilea (ás 21.30h).

O luns volve a música galega coa Banda de Música Municipal de Redondela, a Banda de Gaitas Os Chaneros e o Grupo de Gaitas Xiada e O Son do Pote. Ás 21.15 haberá unha ruada dende o Concello até o Castelo coas ditas agrupacións. Da verbena encargárase o Combo Dominicano (ás 22.30). Ben entrada a noite, ás 0.00 horas no paseo da praia dos Areos, celebrarase o grande espectáculo de fotos artificiais e acuáticos.

Procesión Votiva das Mortallas

As Festas do Carme farán vibrar Porto do Son

Charanga Os Celtas

Oxoves 7 de setembro comeza unha nova edición das Festas do Carme de Porto Son. Arrincará coas dianas e alborada co grupo de gaitas Canlebó e proseguirá pola noite coa verbena das orquestras Fuego e New York, completándose a xornada coa disco móbil Chocolate. O día seguinte, 8 de setembro, concentrará as celebracións da Virxe do Carme. Logo das dianas e alboradas de Canlebó e da actuación da Banda de Música de Noia, sairá a procesión do Carme dende a capela da Atalaia até o porto, onde se celebrará a misa solemne ás 11h. Ao rematar, procesión marítima. Pola noite, ás 21h, actuará o Grupo A Misela e máis tarde Finisterre e Faina Blanco Show.

O sábado 9 será o día da Virxe do Loreto. A xornada comezará novamente con Canlebó e, tamén, coa Banda de Música de Caamaño. Haberá misas na capela do Loreto (cada hora dende as 8h até as 13h, e pola tarde ás 19 e ás 20h). Ás 13h celebrarase

unha sardiñada popular no campamento do Loreto e Paco de Leña encargárase da sesión vermú. A verbena, pola noite, virá da man de Olympus, Chocolate Disco Móbil, Kike Varela e Mateo Abelleira.

O domingo será na honra de San Roque. Comezará con Canlebó e coa Banda de Música de Caamaño. Ás 12h haberá misa solemne na capela da Atalaia e logo procesión. Ás 19.30 terá lugar a Festa das Cores no porto e pola noite verbena con París de Noia e Costa Dorada. O luns 11 comezará coas dianas e alboradas de Chorimas e a Banda de Caamaño. Ás 12 haberá misa solemne na igrexa parroquial, seguida de procesión. Ás 17h, inchábeis e xogos para a rapazada no xardín do porto. Pola noite, verbena con Marbella e Assia. Ás 0.00 botáranse os fogos de artificio. As festas rematarán cunha ruada, unha festa da auga e unha traca final a cargo da Charanga Os Celtas.

Organiza a Comisión das Festas do Carme coa colaboración co Concello.

Orquestra Olympus

250 anos da chegada a Rianxo da Moreniña

A Asociación A Moreniña, en colaboración co Concello de Rianxo, organiza as Festas da Guadalupe 2023, que este ano conmemoran os 250 anos da chegada á vila da imaxe da virxe de Guadalupe, a Moreniña. O programa das festas (que van do 8 ao 15 de setembro) podemos consultalo no sitio web festasdaguadalupe.gal e seguir tamén a actualidade nas redes sociais Facebook e Instagram.

As actividades comezarán o venres 8 con Galifunk Brass, Chupitaso, Collón de Lola e Chocolate (e Festa dos 80 e Disco Móbil Tito Maverick). O sábado 9 actuarán a Banda de Beade e logo será a quenda do Rock in Rian con Trécola, Fogo Fatuo,

Mekanika Rolling Band e Certame Corais. Tamén actuarán Quinkillada, Sonoro Maxín, Galician Army, EME DJ e Groove Amigos. Pola noite Verbena Sinfónica e Status. O domingo 10 contarase coa presenza da Banda de Negreira, Buxaina, Vai de Roda e pola noite Soprano, Atenas e Saudade. Na mesma xornada celebrarase a procesión marítima e botaranse os fogos artificiais.

O luns 11 comeza cunha actuación da Banda de Arca. As grandes protagonistas serán as Juadalupeñas, Cántalle a Rianxo e o Festivaliño. Pola noite verbena con La Dimensión e Finisterre.

O martes 12 abrirá coa Banda de Rianxo. Será o Día de Padrón. Cele-

brarase a cultura urbana con Ceibari-mas e Santa Compañía. Pola noite, a Banda Gaudí e o Combo Dominicano. O mércores 13 abre coa Banda de Arcade e Xogando Miudiño. A Feira do Circo virá coa actuación da Fanfarria Furruxa. Haberá verbena con Solara e La Fórmula. O xoves 14 viaxaremos no tempo (ao pasado) co Feirón Mariñeiro. Actuarán Cé Orquestra Pantasma. Haberá Noite Folc con Río de Anxo e Os Mersenarios. E logo será a quenda de La Favorita e Assia.

As festas rematarán o venres 15, que será o Día Infantil e que incluírá o espectáculo *Río Bravo*, unha festa da escuma, verbena para a rapazada unha peque disco (Moc Moc). Logo será a quenda das bengalas e de entonar *A Rianxeira*. A verbena virá da man de Fussion e Gran Parada.

A maiores, as festas completaranse cun roteiro impulsado dende a Área

Orquestra Pantasma

de Turismo do Concello para conmemorar os 250 anos da chegada da Moreniña. A ruta celebrarase o martes 12 de setembro ás 10:30 h.

Fanfarria Furruxa

Juadalupeñas

Ribeira rende honra a Santa Uxía do 8 ao 12 de setembro

As Festas Patronais de Santa Uxía (Ribeira) veñen este ano cun intenso e diverso programa para despedir o verán. Celebraranse entre o venres 8 de setembro e o martes 12. Os festexos abren o venres cun espectáculo infantil, *A grandeza do pequeno*, de Iseo A Moura, na praza da igrexa (porta do Sol) ás 19h. Pola noite (ás 21h) inaugúrase a mostra *En comunión co mar*, de Francisco Paz, no Centro Cultural

Banda de gaitas Xiada

Lustres Rivas e logo virá a quenda dos concertos: de Miguel Costas (ás 23h no malecón) e de

Virtual Project (no malecón ás 00.50h). Ás 00.30 celebrarase no porto un espectáculo pirotécnico.

Miguel Costas

O sábado haberá festival de música con Tahume (ás 17.30h) e a terceira Ruada do Traxe Aires de Dorna (ás 20h). Ás 22.30 actúan Planet Disco Móvil e Maikstyle DJ na porta do Sol. O domingo comeza

Virtual Project

con ruada (Cherumia) ás 11h e pola tarde haberá teatro familiar (*As minas do rei Salomón*) na praza da porta do Sol ás 20h.

O luns actuará ás 22h a orquestra Capitol no Malecón.

O martes, Día de Santa Uxía, haberá ruada (ás 11h) a cargo de Xiada. Ás 12h haberá misa solemne na honra de Santa Uxía, seguida dunha procesión acompañada da Xoven Banda de Narón e Xiada.

Quen foi Carlos García Bayón?

Xosé Antonio Ventoso Mariño achéganos á verdadeira dimensión do escritor e profesor, do que se celebra o 20 aniversario do seu falecemento (1-10-1914/ 20-7-2003)

Recibiu máis de corenta premios, especialmente o Godó, o Fernández Latorre, o Julio Camba, o Álvaro Cunqueiro, o Pérez Luján, a Medalla Castelao, foi cronista oficial e fillo adoptivo de Ribeira, columnista habitual de La Voz de Galicia, publicou máis de vinte libros sobre distintos aspectos da historia do Barbanza. Dedicou media vida a escudriñar a historia da nosa comarca a través de pedras, cruceiros, escudos e todo tipo de restos. O pasado é o espello do presente e o presente a chea de fracasos do pasado. Fraga dixo que o labor de Bayón non fora xustamente recoñecido.

Carlos García Bayón foi un titán das letras e a Cultura de Galicia. Na súa escola aprendemos os rudimentos para ser homes. Todos os que alí estudamos fomos a base sobre a que se construíu o desenvolvemento de Ribeira dos anos setenta do século pasado

Miro cara atrás, sen ira, e os meus recordos viran ao redor dunha escola chea de bancos e encerados onde nos foi ensinado o pracer de escoitar. A escola actual eliminou o pracer de descubrir como tras cada significante latexa un significado distinto, só ao servizo de quen transmite o saber non só como coñecemento senón tamén como conduta.

Nos recreos, cando saía disparado ao patio, sempre temía oír a súa voz: "Ventosíño ven aquí", e eu achegábame sabendo de antemán a tarefa para recibir: "Ve al diccionario de antónimos e sinónimos y busca estas o aquellas palabras", cando volvía e entregaba a tarefa sempre me dicía: "Al escribir elige aquellas palabras que pesen menos, sólo así aprenderás su musicalidad".

►► Bayón foi un titán do xornalismo, como senón pode entenderse que na Ribeira dos anos sesenta do século pasado un mestre de escola publicase artigos nos mellores xornais de España

Bayón foi un titán do xornalismo, como senón pode entenderse que na Ribeira dos anos sesenta do século pasado un mestre de escola publicase artigos nos mellores xornais de España: ABC, Pueblo, La Vanguardia ou La Voz de Galicia desde unha aldea no cu do mundo. Bayón era un namorado da musicalidade das metáforas. Modernista, seguidor de Rubén Darío e de Miró, non permitía nos seus escritos o estraperlo destes

comúns ou frases feitas: "Huye del vulgo y el rebulgo", dicíame, "deja a la música encontrar su ritmo hasta escribir la partitura con letras cantarinas, para que aflore el símbolo sin esforzar el tono".

Recordo as súas charlas dos xoves pola tarde. Tres timbraos desde a mesa do profesor reclamando silencio e atención. Gardabamos a pizarra, a libreta e o libro, sentabámonos enriba dos pupitres e dispoñíámonos a escoitar as historias da historia que tamén contaba. Un día era o romance de don Arnaldos, outro as xestas do Cid, o valor de Daoiz e Velarde ou as batallas da Reconquista onde benimerines e almohades enfrontábanse e eran derrotados nas batallas do Salado ou das Navas de Tolosa co bispo Germírez á fronte.

Un home coma Bayón coas súas luces e as súas sombras non merece ser esquecido nunha cidade onde hai tan pouco destacable na súa historia: aproban rúas e ata se dedican museos a exposicións de bonecas e chaponitas de bebé... mesmo o Concello acorda cambiar o nome do Parque García Bayón supoño por non consideralo merecedor de tan alta honra. Ribeira non aprecia a talla e dimensión da figura de Carlos García Bayón: nin unha esquina na Biblioteca Municipal para os seus libros nin unha sala no museo para a inxente colección doada -*gratis et amore*- ao Concello, nin unha placa distintiva en lugar algún do territorio para lembrar ás novas xeracións o legado dun gran home. Protesto contra tan grandes menosprezo e esquecemento. Espero non estar só, soamente só

A desmemoria desta cidade tráeme o recordo aqueles versos que Bob Dylan gravou: "Cando sopren novos ventos/ ten o corazón alegre/ e que soe a túa canción".

EDITA:
GRUPO CÓDIGO CERO
COMUNICACIÓN S.L.
Rúa das Hedras nº 4, 1º G
15895 Ames (Milladoiro)
Tel.: 981 530 268 - 608 240 160

DIRECTOR:
Joferpa
director@obarbanza.gal
WEBMASTER:
Marcus Fernández
webmaster@codigocero.com
REDACCIÓN:
Fernando Sarasketa
Sonia Pena

redaccion@obarbanza.gal
MAQUETACIÓN E DESEÑO:
Óscar Louzán
FOTOGRAFÍA:
Beatriz Martínez del Campo y Ricoy
Joferpa
Antonio Parada
Abelardo Soler - Abso

PUBLICIDADE:
publicidade@obarbanza.gal
CORREO DO LECTOR:
lectores@obarbanza.gal
A NOSA WEB
www.obarbanza.gal

IMPRIME:
TAMEIGA, S.L.
Número 51 (Setembro 2023)
Publicación periódica.

Depósito Legal: C 668-2019
I.S.S.N.: 2659-8256

FESTAS DO CARMEN PORTO DO SON

2023

SETEMBRO

XOVES

7

Vespera ←

- Pola mañán: Dianas e alboradas co grupo de gaitas **CANLEBÓ**
- Pola noite VERBENA coas Orquestras

FUEGO NEW YORK

Chocolate
DISCO MOVIL

VENRES

8

na honra a Virxe do Carmen ←

- Pola mañán: Dianas e alboradas co grupo de gaitas **CANLEBÓ** e a **BANDA DE MÚSICA DE NOIA**
- 10:30 h. Saída da Virxe do Carmen en procesión dende a Capela da Atalaia ata a explanada portuaria onde se celebrará a misa solemne ás 11:00 h.
- Ao finalizar a misa e procesión marítima efectuarase o regreso á Capela en procesión.
- Ás 21:00 h. na Praza de España **GRUPO A MISELA**
- Pola noite verbena coas Orquestras

FINISTERRE e FANIA
BLANCO SHOW

SÁBADO

9

na honra a Virxe do Loreto ←

- Pola mañán: Dianas e alboradas co grupo de gaitas **CANLEBÓ** e a **BANDA DE MÚSICA DE CAAMAÑO**
- Misas na Capela do Loreto ás 8:00 - 9:00 - 10:00 - 11:00 e 12:00 h. • Ás 13:00 h. MISA SOLEMNE.
- Pola tarde misa ás 19:00 h. e 20:00 h. • A partir das 13:00 h. no campamento de Loreto: SARDIÑADA POPULAR
- Sesión vermú con **PACO DE LEÑA** • Verbena coas Orquestra

OLYMPUS

Chocolate
DISCO MOVIL

con **KIKE VARELA**
MATEO
ABELLEIRA

DOMINGO

10

na honra de San Roque ←

- Pola mañán: Dianas e alboradas co grupo de gaitas **CANLEBÓ** e a **BANDA DE MÚSICA DE CAAMAÑO**
- Ás 12:00 h. Misa Solemne na Capela da Atalaia e a continuación sairá en procesión.
- 19:30 h. FESTA DAS CORES na explanada portuaria. • Pola noite Verbena coas Orquestras

PARIS DE NOIA e COSTA DORADA

LUNS

11

na honra da Caridade ←

- Pola mañán: Dianas e alboradas co GRUPO **CHORIMAS** e a **BANDA DE MÚSICA DE CAAMAÑO**
- Ás 12:00 h. Misa Solemne na Igrexa Parroquial, seguido de Procesión.
- 17:00 h. INCHABLES e XOGOS para nen@s no xardín portuario. • Verbena coas Orquestras

MARBELLA e ASSIA

Chocolate
DISCO MOVIL
con DJ

ESPECTÁCULO
"ODISEA"
do Bata Bata
del 11/9/24 al 17/9/24 - EN PORTO DO SON

COLABORA:
 CONCELLO DE PORTO DO SON

• Ás 00:00 h. GRAN SESIÓN DE FOGOS DE ARTIFICIO • A continuación Pasarrúas e FESTA DA AUGA coa traca final acompañada pola Charanga OS CELTAS

15♦16♦17♦18
Setembro 2023

Nazareno

Festa de Interese Turístico de Galicia

A POBRA
DO CARAMIÑAL
CONCELLO

#explora#desfruta#comparte

www.apobra.gal